

Energiaühistu – kogukondade võimalus olla ise elektritootja, ettevõtja ja eksportöör

Saaremaa Ettevõtluspäev

07.10.21

Kogukonnaenergeetika parim kirjeldatud majandusmudel Eestis on **energiaühistu**. Energiaühistu näol on tegemist kogukondliku ühistegevusega, mille peamiseks eesmärgiks on toota, jaotada ja müüa oma seadmete kaudu oma liikmetele elektrienergiat ja soojust omatarbe katmiseks, kulude vähendamiseks ja parema elukeskkonna loomiseks.

Eesti Arengufond, „Energiaühistud Eestis?!“ https://energiatalgud.ee/img_auth.php/c/cf/Sipelgas%2C_K._Energia%C3%BChistud_Eestis._2014.pdf

Tootvtarbija (ingl.k *prosumer (producer+consumer)*) - uut tüüpi energiakodanik, kes on liikunud energiatarbimises passiivsest aktiivsesse rolli!

Co2mmunity_CE-handbook_Estonia_03062020.pdf lk.33

Mida teeb Energiaühistu teisiti?

- Energiaühistu toob kokku **kohaliku kogukonna, raha ja tehnilise kompetentsi.**
- Ühistus sünnivad taastuvenergia pargid kohaliku kogukonna **algatusel ja toel**, mitte vastu nende tahtmist.
- Liikmed **ise omavad** energiaparke, mitte suur korporatsioonid.
- Tootes ise elektrit, jääb **tulu Eestisse** ja väheneb sõltuvus impordelektrist.
- **Investeeringuvõimalused** rohelise maailmavaate toetajatele.
- Kujundame targalt **avalikku ruumi**, ühendades ruumiloome ja rohepöörde.

Energiaühistu on positiivne platvorm

- Vaikne enamus vs häälekas vähemus
- Faktipõhisus vs emotsioon
- Ekspertarvamus vs Google
- Otsime võimalusi ja lahendusi vs vastasseis ja kaevikusõda
- Me kaasame ka kogukonnast eemal elavad inimesed, kes tahavad teha midagi reaalselt sünnikoha heaks

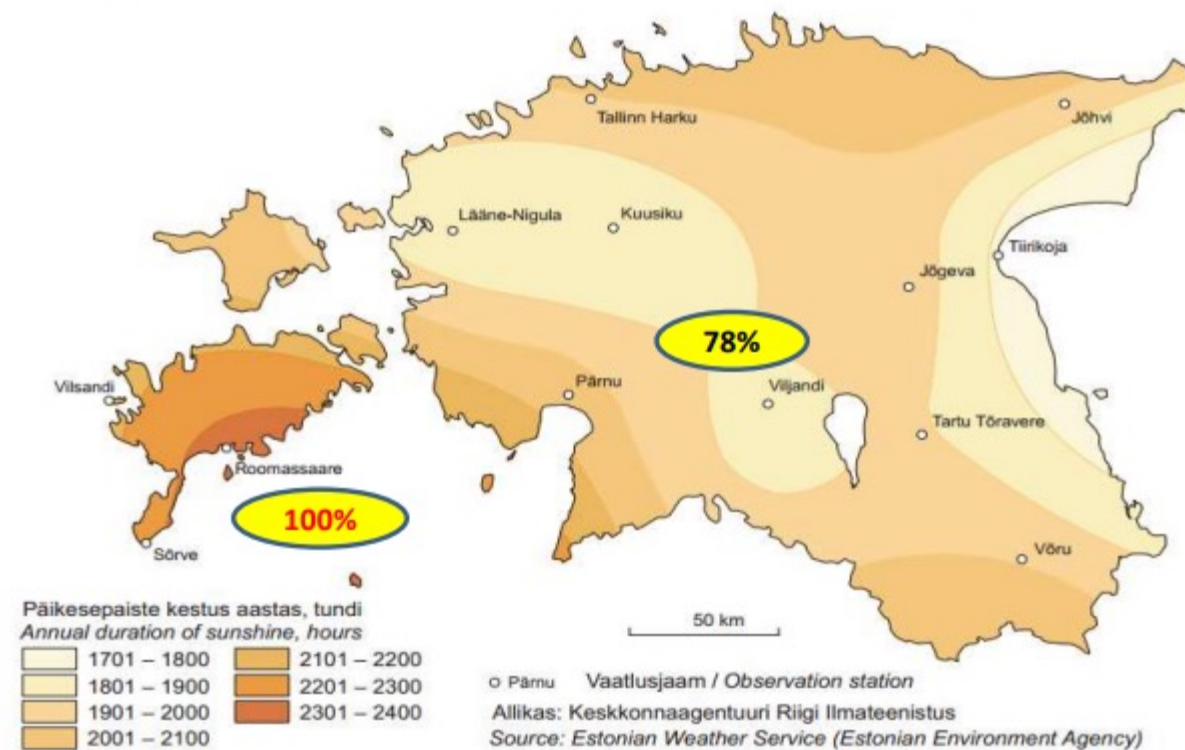
#MuHoov

<https://juliafchozas.com/expertise/middelgrunden-wind-farm-guided-tour/>

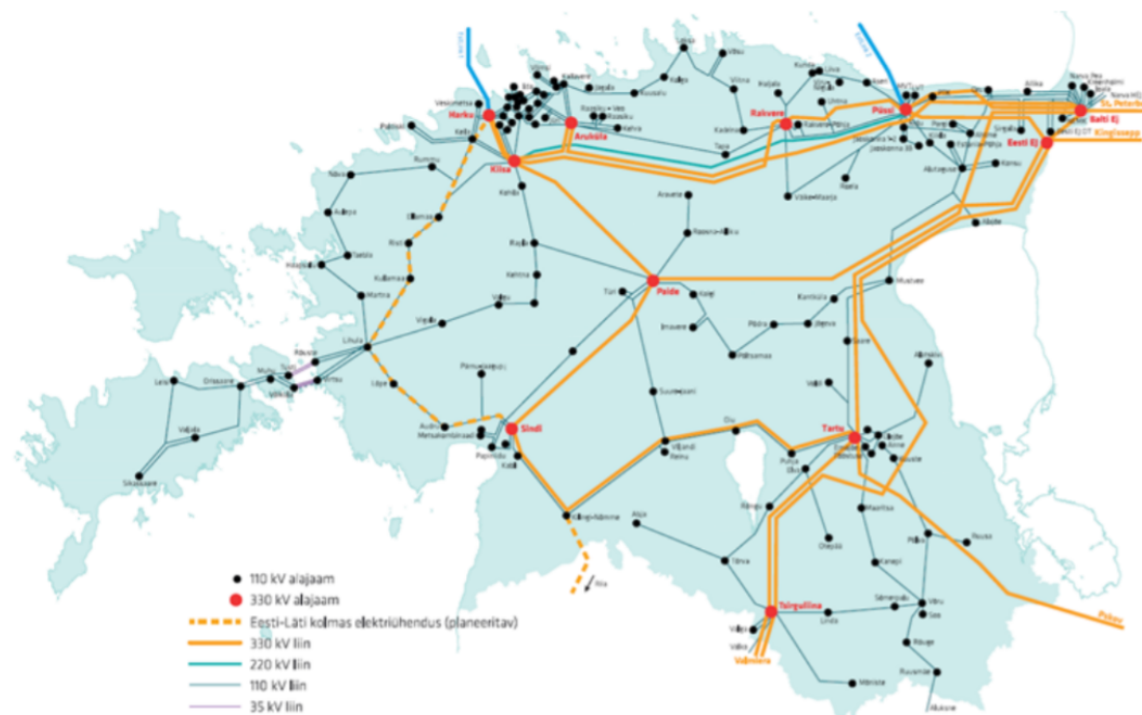
Miks Saaremaa?

Päikesepaiste, 2013
Sunshine, 2013

Kasud kogukonnale

- Stabiilne ja madalam elektrihind
- Energiasõltumatus sh. elektrikatkestuste vähenemine
- Kokkuvõid tarbetutelt kuludelt ja investeeringutelt
- Keskkonnahoid taastuenergia osakaalu suurenemisest
- Kogukonna kaasamisega tekkinud usaldus ja turvatunne
- Suureneb motivatsioon jääda kohapeale elama ja tööle

Allikas: Elering. Eesti elektrisüsteemi põhivõrk

Kogukonnaenergeetika õpituba 16.09.

Mis oleks kui Ruhnu elektritootmine kuuluks neile endile?

- Ruhnus elab 60 inimest ja suvel kuni 170 inimest
- Ruhnu 2019.a elektri 568 MWh kogutarbimisest oli 317MWh kohapeal toodetud taastuvelekter
- Aastas on 8760 tundi, millest 3200 tunni jooksul Ruhnu diisलगeneraatorid seisisid
- Taastuenergiatootmise maksumus 500 000 eurot

Allikas: Eesti Energia

Omavalitsus on kogukonna osa

- 11% KOV' de majanduskuludest läheb elektrile
- Erasektori investeeringud avaliku sektori hoonetel ja kinnistutel
- Taristu majanduse elektrifitseerimiseks (transport)
- Saared kui kogukonnaenergeetika kompetentsikeskused

Illustratiivsed näited: Suure Jaani Tervisekoda ning Raja tn lasteaed ja ujula Pärnus

- By 2030, energy communities could own some **17% of installed wind capacity** and **21% of solar capacity**
- By 2050, almost **half of EU households** are expected to be **producing renewable energy**.

Tee esimene samm – astu liikmeks!

Märt Helmja

mart.helmja@energiayhistu.ee

energiayhistu.ee

